

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
15 березня 2024 року

УДК 37.013:005.332.2:001.895(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від «20» березня 2024 р.)*

A43

Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (15 березня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 313 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи». Учасниками конференції розглянуто інноваційні технології у навчанні, викладанні англійської мови та зарубіжної літератури, інтегроване та адаптоване навчання здобувачів освіти, психолого-педагогічні проблеми викладання, навчання та виховання, професійний розвиток майбутнього фахівця, мовна політика та міжнародна співпраця в освіті та науці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н.В. – д-р пед. наук, професор;

Розман І.І. – д-р пед. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Бопко І.З. – канд. пед. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

ресурсів у навчальний процес є ключовими факторами успіху адаптованого навчання в університеті.

УДК 373.5.013.75:81'243

Ю. А. НАДОЛЬСЬКА
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри методики викладання германських мов,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
м. Запоріжжя, Україна
Н. Ю. БАЙТЕРЯКОВА
старший викладач кафедри германської філології,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
м. Запоріжжя, Україна

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО

На сучасному етапі розвитку вищої освіти виникають питання щодо формування особистості, яка має здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються в освітньому середовищі. Вища освіта на основі технологічного підходу потребує модернізації всіх її компонентів, а також пошуку нових методів та прийомів, які характеризуються гнучкістю інноваційних технологій навчання, новизною та мотивуючим компонентом в навчанні здобувачів вищої освіти, зокрема вивченню іноземної мови.

Технологія змішаного навчання (англ. «blended learning») – це освітня концепція, яка дозволяє використовувати як традиційні, так і інноваційні методи навчання. Можливості технології сприяють активізації розумової діяльності здобувачів, розвивають їх мовлення і мислення, ефективність та продуктивність процесу навчання, забезпечують інноваційність, мобільність та інтерактивність заняття [1, с. 86-87].

Як зазначено в «Рекомендаціях ...» основою ефективного застосування змішаного навчання є технологічна готовність закладів освіти, здобувачів та викладачів до ґрунтовної методичної підготовки кожного освітнього компоненту, вибору оптимальної моделі навчального процесу, а також проектування сценарію навчання як послідовності дій та досвіду, завдяки яким здобувач впродовж курсу отримує деталізовану підготовку й організацію не лише під час аудиторних занять, а й у виконанні самостійної роботи [2].

Різноманітним аспектам використання змішаного навчання у вищій освіті були присвячені наукові роботи сучасних дослідників, таких як: О. Безлюдний, К. Бугайчук, М. Кадемія, В. Кухаренко, А. Мартинюк, М. Нікітіна, В. Триндюк та інші, які наголошували на тому, що за допомогою змішаного навчання відбувається активізація пізнавальної діяльності здобувачів і формуються якості, необхідні для життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства.

Розглядаючи змішане навчання як інноваційний педагогічний підхід, інструмент традиційної навчальної моделі, що поєднує ефективність та

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

можливості очної взаємодії з розширеними можливостями активного онлайн-навчання у віртуальному середовищі, вважаємо за доцільне звернути увагу на організацію самостійної роботи здобувачів при вивченні німецької мови.

Самостійна робота здобувачів з німецької мови складається із додаткових завдань, які допомагають самостійно закріпити та відпрацювати граматичні структури, лексичні моделі теми та підсилити розуміння мови за допомогою аудіювання. Найбільш актуальними, на нашу думку, є такі завдання самостійної роботи: виконання тестів до запропонованої теми, розробка презентацій та проєктів, створення блог-квестів, робота з автентичними відеоматеріалами та подкастами, пошук інформації з подальшим її представленням (есе, доповідь, замітка, відео-ролик тощо). Розглянемо один із видів завдань самостійної роботи при вивченні німецької мови – робота з автентичним відеоматеріалом.

На платформі Moodle в розділі освітнього компоненту здобувачам пропонується самостійно опрацювати лексичну тему з коротким відео-роликом «Migration», яка є доповненням до теми, що раніше була вивчена. Після його перегляду подається низка завдань, які формують навички критичного мислення, систематизують культурологічну інформацію, розширюють світогляд та творчі здібності здобувачів:

- «асоціативний куш»,
- тестування на розуміння відео;
- відповіді на запитання з обґрунтованою позицією;
- поєднання визначень (назв сюжету) із зазначеною нарізкою відео, доповнення речень та встановлення відповідності;
- складання карти та графіку «Migration in Deutschland» із подальшим записом короткого відео «Wer kommt, wer geht!».

Всі зазначені завдання прикріплюються до платформи для їх перевірки викладачем.

В умовах змішаного навчання, використовуючи цифрові технології при виконанні самостійної роботи, відбувається активний розвиток аналізу, синтезу, узагальнення та систематизації знань, формування навичок критичного мислення, творчості, самоосвіти та професійного зростання майбутніх фахівців.

Список використаних джерел:

1. Безлюдний О. І., Безлюдна В. В., Щербань І.Ю., Комар О.С. Досвід використання змішаного навчання на заняттях англійської мови у закладах вищої педагогічної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 73. №5. С.86-99.
2. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanonavchannia-bookletspreads-2.pdf>

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

УДК 373.5.091.313:821.161.2(043.2)

К. В. РЕЗНІКОВА
здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Мукачівський державний університет,
викладачка української мови та літератури
ВСП «ГПФК МДУ»
м. Мукачево, Україна

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ: КОМПОНЕНТИ ІНТЕГРАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Інтеграція – важлива умова сучасної науки й розвитку цивілізації в цілому. Адже нинішня стадія наукового мислення дедалі більше характеризується прагненням розглядати не окремі ізольовані об'єкти, явища життя, а їх більш чи менш широкі єдності.

У ХХ столітті проблему інтеграції розглядали К. Ушинський, В. Сухомлинський, Д. Ковалевський, Б. Юсов, Ш. Амонашвілі, О. Бандура, О. Беляєв, Н. Волошина, С. Омельчук та інші [2, с.101]. Практичним застосуванням інтегрованого навчання на уроках української літератури цікавилися і сучасні вчені, такі як: С. Амерханян, Л. Верзацька, О. Криворотенко, С. Гончаренко, Т. Яценко, В. Фоменко, О. Пасічник [1, с. 6]. Саме інтеграція словесної творчості з різними видами діяльності дає можливість сформувати в учня здатність сприймати предмети та явища довкілля різнобічно, емоційно й водночас системно [2, с.104].

Навчальний та знанневий компонент інтегрованого курсу – це здобуття учнями основної школи базових предметних знань, потрібних для самостійного читання й осмисленого сприймання творів української літератури. Розуміння як явищ мистецтва, розуміння образної системи та природи мистецтва слова, принципів та законів єдності змісту та художньої форми, зв'язку мистецтва із життям.

Діяльнісний компонент інтегрованого курсу передбачає організацію навчальної діяльності учнів 5 – 9 класів, зосереджену на формуванні та вдосконаленні читацьких умінь та навичок для аналізу художніх творів. Саме інтеграція словесної творчості з різними видами діяльності дає низку можливостей для формування в учнів здатності сприймати предмети та явища різносторонньо, емоційно та водночас системно.

Дослідники зійшлися на думці, що можна виокремити такі основні методичні принципи, які забезпечують інтеграцію завдань з літератури, як:

– постійний взаємозв'язок теоретичних відомостей (знань) з їх застосуванням: мовні та літературні знання в системі опанування цих наук є не самоціллю, а важливим засобом формування, вираження і удосконалення думки;

– активний характер навчання: опанування літератури має стати активним процесом, який забезпечить органічне поєднання всіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності – слухання, аудіювання, читання й письмо;

ГОРВАТ М. І., БОЧКОР О. О. ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	139
HRABAR EDITA THE ROLE OF INTERDISCIPLINARY STUDIES IN FOSTERING HOLISTIC STUDENT DEVELOPMENT.....	141
ДОМБРОВСЬКИЙ А. Е. АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	143
КАС'ЯНЕНКО О. М. СУТНІСТЬ Й ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ У ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	145
КУЗЬМА-КАЧУР М. І., ПАЛЛАГ Є. В. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	147
ЛАЛАК Н. В., МИКУЛЯК М. Б. ОСВІТА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ.....	149
МОВЧАН К. М., ТРЯПЩИН В. О. АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ.....	151
НАДОЛЬСЬКА Ю. А., БАЙТЕРЯКОВА Н. Ю. ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО.....	153
РЕЗНІКОВА К. В. ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ: КОМПОНЕНТИ ІНТЕГРАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	155
РОЗМАН І. І., ЧУБІРКА А. Ю. СУСПІЛЬНО-КОРИСНА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	157
РОЗМАН І. І., АДАМЧО Ю. М. СИТУАТИВНО-РОЛЬОВІ ВПРАВИ НА УРОКАХ 3-4 КЛАСІВ ЯК РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	159
ТОВКАНЕЦЬ Г. В., ДОРЧИНЕЦЬ М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	161

РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

БЕРЕГОВА Н. П., ШЕРЕМЕТ А. М., СОЛОДОВНИК Г. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОЯВУ ТРИВОЖНОСТІ В СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	163
VIZNKO A. THE IMPORTANCE OF ANALYTICAL READING IN THE PROCESS OF THE FORMATION OF CRITICAL THINKING	165
БОДНАРН. В., РОЗМАН І. І. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКИХ ІНТЕРЕСІВ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	167
БОЙКО О. Ю. ВПЛИВ СКЛАДНОСТІ ЗАВДАННЯ НА ЯКІСТЬ ПИСЬМОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	168
БОЧКО С. М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	170
БРИЖАК Н. Ю. АСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ВИМІРАХ СЬОГОДЕННЯ.....	172
VERTEL A. V. SEXUAL EDUCATION IN WILHELM REICH'S PSYCHOANALYTIC PEDAGOGY.....	175
GAO F. HR MANAGERS' PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL COMPETENCE: ESSENCE AND MAIN FEATURES.....	177
ГОМОНЮК О. М. ЗНАЧЕННЯ СІМЕЙНИХ ТРАДИЦІЙ У ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	179
ГРИЦЬКО В. В., КОТУБЕЙ В.Ф. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	181
ЄРМОЛЬЧЕВ Г. А., ФЕНЧАК Л. М. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ	

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>